

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

Факультет економічних відносин та фінансів

«Затверджую»

Завідувач кафедри глобальної
економіки

 (Ю.ФІЛІМОНОВ)

"28" серпня 2024 р.

Кафедра глобальної економіки

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

ОК ПП 23 Вступ до фаху

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

(назва)

Галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва)

Спеціальність

051 Економіка

(шифр і назва)

Освітня програма

Економіка

(назва)

Харків – 2024 р.

Укладачі: канд. екон. наук, доцент кафедри глобальної економіки
Бабан Т.О.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на розширеному
засіданні кафедри глобальної економіки

Протокол від: " 28" серпня 2024 року № 1

Робочу програму погоджено

Гарант освітньої програми Економіка

«27» серпня 2024 року

(підпис)

Ю. ФІЛІМОНОВ
(прізвище та ініціали)

Подовжено термін дії до:

" ____ " ____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " ____ 20 ____ р.
завідувач кафедри ____ (назва кафедри) ____ (підпис) (____ 20 ____ р.
(прізвище та ініціали))

" ____ " ____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " ____ 20 ____ р.
завідувач кафедри ____ (назва кафедри) ____ (підпис) (____ 20 ____ р.
(прізвище та ініціали))

" ____ " ____ 20 ____ р. протокол від № ____ від " ____ " ____ 20 ____ р.
завідувач кафедри ____ (назва кафедри) ____ (підпис) (____ 20 ____ р.
(прізвище та ініціали))

1. Опис навчальної практики

Найменування показників	Характеристика навчальної практики					
	денна форма навчання		заочна форма навчання			
Кількість кредитів _____6_____	Статус дисципліни:					
	<i>обов'язкова</i>					
Розділів - _____	Рік підготовки:					
	____1____-й	____-й	____1____-й	____-й		
	Семестр					
Загальна кількість годин _____180_____	____2____-й	____-й	____2____-й	____-й		
	Лекції					
	____год.	____год.	____год.	____год.		
	Практичні, (семінарські)					
	48____год.	____год.	24____год.	____год.		
	Лабораторні					
	____год.		____год.			
	Самостійна робота					
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – ____12____; самостійної роботи здобувача – ____33____	132____год.	____год.	156____год.	____год.		
	Вид контролю:					
	____залік____	____	____	____залік____		

2. Мета і завдання практики

Метою навчальної практики «Вступ до фаху та академічна доброчесність» є ознайомлення здобувачів з особливостями майбутньої професії, її змістом, завданнями економічної служби підприємства. Одна з цілей практики – прискорити процес адаптації колишніх школярів до умов навчання у вищому навчальному закладі.

Навчальна практика з дисципліни «Вступ до фаху» повинна дати уявлення про характер та зміст роботи економіста, його роль у вирішенні завдань підвищення ефективності виробництва та вимог, які пред'являються до фахівця в процесах розвитку економіки України. Навчальна практика з дисципліни «Вступ до фаху» допоможе майбутнім спеціалістам уявити основні сфери їх майбутньої діяльності, склад економічних функцій та задач, що вирішуються, перелік гуманітарних, загально-інженерних та спеціальних економічних знань, необхідних для вивчення і формування професійних економічних навичок, ознайомити з основними програмними питаннями навчання спеціалістів у вищій школі, порядком навчання та правовим становищем здобувача.

Завданнями навчальної практики є:

- ознайомити здобувачів з основними положеннями про організацію вищої освіти в Україні та її особливостями у вищих навчальних закладах, надати стислу інформацію про Болонський процес;
- надати інформацію здобувачам щодо Державних стандартів вищої освіти в Україні та організаційно-методичного підґрунтя у вищих навчальних закладах;
- забезпечити пізнання особливостей організації навчальної, науково-дослідницької, самостійної і виховної роботи у вищих навчальних закладах на відповідному факультеті, випусковій кафедрі;
- охарактеризувати новітні інноваційні та комп'ютерні технології, методи активізації навчання під час проведення лекційних, семінарських та практичних занять, поточного та підсумкового контролю знань, державної діагностики якості підготовки здобувачів;
- визначити місце та роль фахівця з економіки;
- ознайомити здобувачів зі змістом навчального плану підготовки фахівців, структурою, послідовністю і взаємозв'язком між дисциплінами;
- визначити види, місце, зміст і терміни навчальної, комплексної бакалаврської, комплексної з фаху та переддипломної практик, стажування у забезпеченні ґрунтовних практичних умінь і навичок у підготовці фахівця;
- ознайомити здобувачів зі сферою їх майбутньої професійної діяльності, переліком основних видів та типів підприємств;
- довести до відома здобувачів перелік посад, що може обіймати випускник даного професійного спрямування на підприємствах;
- надати здобувачам стислий огляд змісту освітньо-професійної програми фахівця відповідного професійного спрямування напряму «Економіка», а також ознайомити з кваліфікаційними вимогами та основними видами і змістом діяльності економіста.

Згідно з ОПП у результаті проходження практики у здобувача формуються:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки;

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Практика забезпечує формування таких програмних результатів навчання:

ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення

ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей

3. Організація проведення практики

Організація навчальної практики здійснюється згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Державному біотехнологічному університеті», «Положенням про практичне навчання здобувачів вищої освіти Державного біотехнологічного університету».

Підставою для проходження практики є наказ ректора. Навчальна практика «Вступ до фаху» проводиться у терміни, передбачені навчальним планом. Тривалість навчальної практики «Вступ до фаху» відповідно до навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 051 «Економіка» складає 4 тижня.

Організація й навчально-методичне керівництво практикою здобувачів здійснюється кафедрою глобальної економіки під керівництвом викладачів даної кафедри.

Обов'язки керівника практики:

- здійснює загальну організацію практики, тобто розробляє організаційні заходи, що забезпечують її підготовку та проведення.
- здійснює контроль за проходженням практики.
- готує методичні вказівки до проведення навчальної практики студентів, робочу програму з навчальної практики, робочий зошит для роботи;
- повідомляє студентам про систему звітності з практики, забезпечує високу якість проходження практики згідно з затвердженою програмою.
- приймає залік з практики.

- готує підсумковий звіт за результатами практики.

Здобувач під час навчальної практики повинен:

- виконувати завдання, передбачені програмою практики та планом, графіком проходження практики;
- підпорядковуватись чинним у закладі, організації правилам внутрішнього розпорядку;
- дотримуватись календарного плану проходження навчальної практики;
- надати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань, здати та захистити звіт про практику у встановлені терміни.

4. Програма навчальної практики

Тема 1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу.

Державний стандарт вищої освіти в Україні

Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку. Входження до Єдиного європейського освітнього простору. Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS). Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання у вищих навчальних закладах України. Ступеневість вищої освіти, стисла характеристика освітньо-кваліфікаційних рівнів підготовки фахівців «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Напрями підготовки та спеціальності. Система державних стандартів вищої освіти.

Рекомендована література: 3, 4, 5, 8, 16, 24, 28

Тема 2. Організація навчального та виховного процесу у ВНЗ та на факультеті.

Студентське самоврядування

Місце вищого навчального закладу (ВНЗ) у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України. Загальні відомості про вищий навчальний заклад. Статут вищого навчального закладу, Правила внутрішнього трудового розпорядку ВНЗ. Основні структурні підрозділи ВНЗ: ректорат, деканат, навчально-методичний відділ, кафедри, бібліотека, допоміжні служби. Місце та роль факультету в організації навчально-виховного процесу здобувачів. Історія, традиції, правила внутрішнього розпорядку, організація навчальної, наукової, виховної, культурно-масової роботи на факультеті. Роль навчальної, науково-дослідної, самостійної та громадської діяльності здобувачів у формуванні фахівців з економіки. Органи самоврядування здобувачів у ВНЗ та на факультеті, їх роль в організації навчального процесу, побуту та відпочинку. Організація соціальної захищеності здобувачів.

Рекомендована література: 3, 4, 16, 22, 28

Тема 3. Роль випускової кафедри в підготовці фахівців

Ознайомлення з кафедрами ВНЗ. Перелік профільюючих дисциплін окремих кафедр. Роль випускової кафедри, її кадровий склад.

Ознайомлення з навчальним планом, графіком навчання, навчальними дисциплінами та послідовністю їх вивчення, структурно-логічна схема, загальний обсяг навчальних годин та їх структура за формами організації навчання (аудиторна, самостійна робота), видами аудиторних занять (лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття). Характеристика та зміст навчально-методичних комплексів дисциплін з фаху. Організація навчальної роботи на випусковій кафедрі, характеристика основних дисциплін та спеціальних курсів, закріплених за випусковою кафедрою. Організація індивідуальної роботи зі здобувачами. Порядок навчально-методичної роботи на кафедрі. Організація науково-дослідної діяльності викладачів і здобувачів, зв'язки з практикою.

Види і зміст навчальних занять. Роль і місце кожного виду занять у формуванні фахівця. Лекції, семінарські та практичні заняття як основні форми аудиторних занять. Основні види лекцій – установча, оглядова, проблемна, співбесіда та ін. Візуальне супроводження лекцій. Опорні конспекти лекцій. Порядок конспектування лекційного матеріалу та подальшого його засвоєння. Форми проведення семінарських і практичних занять. Особливості застосування методів активного навчання, електронно-обчислювальної техніки та інформаційних технологій на заняттях.

Організація самостійної роботи здобувачів у процесі підготовки до семінарських і практичних занять, форми її контролю. Нормативно-методична забезпеченість виконання самостійної роботи здобувачів. Консультації та їх значення. Практична підготовка студентів з фаху. Роль і місце навчальних практик у підготовці економістів. Застосування нових технологій навчання під час проведення усіх видів занять у ВНЗ та в організації самостійної роботи.

Організація та методика впровадження різноманітних форм контролю знань здобувачів. Сутність комплексної діагностики знань здобувачів у ВНЗ. Тестування як провідний метод діагностики якості знань здобувачів. Проведення модульного контролю знань здобувачів. Технологія проведення фахових державних випробувань. Умови вступу до магістратури.

Роль та місце науково-дослідної діяльності здобувачів у професійній підготовці фахівця.

Міжнародні зв'язки випускової кафедри, їх ефективність. Матеріально-технічна база випускової кафедри. Організація виховної роботи на випусковій кафедрі зі здобувачами.

Рекомендована література: 3, 4, 16, 22, 28

Тема 4. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу ВНЗ

Суть і складові інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу у ВНЗ. Класифікація джерел загальної, спеціальної, методичної та наукової літератури, галузевих видань. Роль і місце інформаційно-методичного забезпечення у навчальній та науково-дослідній діяльності здобувачів.

Інформаційні можливості сайту ВНЗ. Загальні відомості та історія університету; керівництво; факультети; кафедри; викладачі; форми навчання; структурні підрозділи; міжнародні зв'язки. Сьогодення та новини ВНЗ у Болонському процесі; план організаційних заходів на поточний та навчальний роки; студентське життя; довідник здобувача; розклад занять, іспитів. Наука та напрями наукових досліджень; наукові школи університету; наукові студентські гуртки, наукові конференції ВНЗ. Навчальні структурні підрозділи. Профспілка.

Бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення здобувачів. Принципи та організація бібліотечної справи. Порядок роботи у бібліотеці. Особливості роботи зі спеціальною, методичною та періодичною літературою. Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки. Можливості використання вітчизняної та зарубіжної літератури. Пошук літературних джерел в бібліографічній базі даних. Самостійна робота з книгою. Система обслуговування читачів. Порядок користування літературою на абонементі, в читальному залі, залі надходжень нової літератури. Пошук літературних джерел та спеціальних матеріалів в Інтернеті. Робота з електронними виданнями. Правила користування бібліотекою. Репозитарій, електронний каталог та правила користування. Обов'язки читачів бібліотеки.

Рекомендована література: 22, 28

Тема 5. Роль економіста у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств

Категорії економістів. Роль економістів у промисловій революції. Економісти і суспільний прогрес. Становище з економістами в Україні. Функції та навички, якими повинен володіти економіст з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства. Організація робочого місця економіста. Розробка ефективних систем мотивації та оплати праці. Особливості роботи економістів в окремих сферах господарської діяльності.

Рекомендована література: 1, 12, 15, 17, 20, 32, 34

5. Структура навчальної практики

Назва розділів та тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота
		усього	в тому числі					усього	в тому числі			
			лекції	лабораторні	практичні				лекції	лабораторні	практичні	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вища освіта в Україні у контексті Болонського процесу.					9	26					4	31
Тема 2. Організація навчального та виховного процесу у ВНЗ та на факультеті.					9	26					4	31
Тема 3. Роль випускової кафедри в підготовці фахівців					9	26					5	31
Тема 4. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу ВНЗ					10	27					5	31
Тема 5. Роль економіста у підвищенні соціально-економічної ефективності функціонування сучасних підприємств					11	27					6	32
Разом	180	48			48	132	180	24			24	156

6. Методи навчання

Під час проведення навчальної практики з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при виконанні програми використовуються такі методи навчання, як: практичні заняття, проведення досліджень, аналізу, складання графічних схем, таблиць, робота в малих групах, презентації, самостійна робота з рекомендованою літературою та джерелами Інтернет тощо

7. Підведення підсумків практики

Порядок отримання диференційованого заліку.

Здобувачі звітують про виконання програми в останній робочий день навчальної практики.

Форма звітності здобувача за практику – це подання звіту на рецензування керівнику практики від навчального закладу. По закінченні навчальної практики «Вступ до фаху» здобувачам виставляють оцінки за результатами перевірки звітної документації і особистого спостереження викладача під час практики. За необхідності з окремими здобувачами проводиться співбесіда з питань виконання програми практики.

Підведення підсумків практики оцінюється диференційованим заліком.

Методика оцінювання та розподіл балів, що присвоюються здобувачам

Після завершення строків практики здобувачі докладають про виконання програми практики. Форма звітності – надання складеного звіту, оцінений та підписаний керівником практики від кафедри.

Підсумки практики підводяться в процесі складання здобувачем заліку. Результати складання заліку з практики заносяться в список-відомість навчальної практики.

Керівник практики інформує кафедру щодо фактичних термінів початку й закінчення практики здобувачами, про їх дисципліну та з інших питань організації чи проведення практики.

8. Вимоги до звіту з практики з дисципліни «Вступ до фаху»

Після закінчення терміну навчальної практики, здобувачі звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Для написання звіту здобувач-практикант повинен зосередитися на вивченні основних функцій, професійних вимог до економіста як працівника підприємства, де проводиться практика, знань, умінь, професійних функцій, особистісних характеристик, а також вимог до культурного та етичного рівня працівника. Для цього окрім ознайомлення з професійною діяльністю економіста на практиці, здобувачі ознайомлюються з типовими посадовими інструкціями для посад економічного спрямування.

Звіт має відображати результати теоретичної та практичної діяльності здобувача впродовж навчальної практики. Звіт про проходження практики оформлюється кожним здобувачем окремо з такими структурними елементами:

титульний аркуш;

вступ (містить об'єкт, предмет, завдання і мету практики);

розділи, які повинні містити інформацію щодо причин вибору спеціальності Економіка, особливостей роботи сучасного економіста, аналіз особливостей діяльності, організаційної структури, посадових обов'язків економіста на підприємстві, що є базою практики; особливостей роботи економіста в окремих сферах діяльності (промисловість, сільське господарство, торгівля, сфера послуг тощо), історичних аспектів розвитку професії тощо.

оформлений щоденник практики;
індивідуальний план-графік навчальної практики.

Всі частини звіту з практики мають бути оформлені відповідно до таких вимог: формат А4, гарнітура Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, абзацний відступ 1,25 см. Поля: ліве – 3 см, нижнє та верхнє – 2 см, праве – 1 см. Приблизний загальний обсяг звіту з практики – 10-15 сторінок.

9. Структура диференційованого заліку з навчальної практики

Види робіт	Форма звітності	Кількість балів
присутність здобувача відповідно до розкладу проходження практики	Журнал обліку присутності здобувача	10
ритмічність роботи під час практики у відповідності до календарного плану	Календарний план. Щоденник з проходження практики	10-15
відповідність звіту щодо вимог оформлення звіту з навчальної практики	Щоденник з проходження практики	10-15
правильність виконання завдань, логічність та завершеність обґрунтування результативних показників	Щоденник з проходження практики	10-15
Захист навчальної практики	Щоденник з проходження практики, звіт з практики, доповідь	30-45
Всього балів		100

10. Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

14.1 Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	---	--

14.2 Критерії оцінювання:

1) «Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

1) «Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

2) «Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

3) «Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

4) «Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

5) «Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

6) «Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов'язкового повторного вивчення дисципліни.

11. Методичне забезпечення

1. Бабан Т.О. Вступ до фаху: Методичні вказівки до навчальної практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальність 051 «Економіка» (Освітня програма «Економіка») денної та заочної форм навчання. Харків: ДБТУ, 2024. 23 с.

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Артюшина М.В. Психолого-педагогічні засади підготовки студентів економічних спеціальностей до інноваційної діяльності (автореф. дис. д-ра пед. наук). 2011. ДВНЗ КНЕУ імені Вадима Гетьмана. Київ, Україна. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/100098027.pdf>
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підруч. К.: Кондор -Видавництво, 2016. 378 с.
3. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна - Болонья - Саламанка – Прага - Берлін) / Упоряд.: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін. Тернопіль: Екон. думка, 2003. 60 с. http://aau.edu.ua/up/docs/bologna/bol_pr_in.pdf
4. Болонський процес: Модель структури додатка до диплома / Уклад.: З.І. Тимошенко, О. І. Казаченко, А. М. Грехров, Ю. А. Гапон, Ю. І. Палеха. К.: Європ. ун-т, 2004. 73 с.
5. Вища освіта України і Болонський процес: Навч. посіб. / Ред. В. Г. Кремень. Тернопіль: Навч. книга Богдан, 2004. 384 с.
6. Геєць В. Модернізація в системі "суспільство-держава-економіка". Журнал європейської економіки. 2014. Т. 13, № 3. С. 221-235.
7. Герасименко С.Є. Місце і роль статистики в економічних дослідженнях. Науковий вісник національної академії статистики, обліку та аудиту. 2022. № 1-2. С. 5-13.
8. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко Д., 2014. 416 с. URL: <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>
9. Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навчальний посібник. / Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. К.: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2019. 350 с.
10. Дегтярьова І. Вплив академічної доброчесності на інституційну практику української вищої школи. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. С. 197-218.
11. ЕКОНОМІКС. Частина 1: Вступ до економікса. Мікроекономіка: Навчальний посібник / Баула О.В., Вісіна Т.М., Лютак О.М., Савош Л.В., Кравчук О.Я., Зелінська О.М., Полянська Т.О. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 320 с.
12. Загородня А. А. Професійна підготовка фахівців економічної галузі у закладах вищої освіти Республіки Польщі та України: Монографія. К.: ВП «Едельвейс», 2018. 392 с.
13. Закон України “Про вищу освіту” від 1 липня 2014 року № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
14. Зарубіжна система вищої освіти: навч. посібн. / авт. – упоряд. М. І. Гагарін. Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. 102 с.

15. Іванченко, Є. А. Сутність та структура системи інтегративної професійної підготовки майбутніх економістів. 2008. URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2008/8_9_2008/35.pdf
16. Ільченко А.М. Вища освіта і Болонський процес: Навчально-методичний посібник / Автори-укладачі: Ільченко А.М., Шейко С.В. Полтава: РВВ ПДАА, 2014. 316 с.
17. Кірдан О.П. Періодизація розвитку професійної підготовки майбутніх економістів у закладах вищої освіти України. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2018. № 61. Т. 2. С. 74–78. URL: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2018/61/part_2/16.pdf
18. Кудінова А. Основи економічних знань : навч. посіб. для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти / Алевтина Кудінова, Ірина Кулага, Ксенія Лопух. Київ : ВЦ «Академія», 2023. 208 с.
19. Людина і світ професій: навч.-метод. посіб. для 8–9-х класів / О.В. Мельник, О.Л. Морін, Л.А. Гуцан, С.М. Дятленко, І.І. Ткачук, З.В. Охріменко, О.М. Пархоменко, Л.І. Гриценко ; за ред. О.Л. Мельника. Івано-Франківськ : “НАІР”, 2015. 160 с.
20. Мартиненко О. Окремі аспекти підготовки майбутніх економістів за сучасних умов. Гуманізація навчально-виховного процесу. 2022, №. 1 (101) DOI: [https://doi.org/10.31865/2077-1827.1\(101\)2022.264937](https://doi.org/10.31865/2077-1827.1(101)2022.264937)
21. Мельниченко А. Прояви академічної нечесності. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ: Таксон, 2016. С. 107-122.
22. Мороз І.В. Кредитно-модульна система організації навчального процесу: Довід. для студ. К.: Освіта України, 2005. 90 с.
23. Національний класифікатор України (Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р 327. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
24. Немченко С.Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с.
25. Омельченко М.С. Проблема становлення професійної свідомості особистості на етапі професійного вибору. Психологічний часопис. 2019. Т. 5. Вип. 10. С. 131–142. doi: <https://doi.org/10.31108/1.2019.5.10>.
26. Освіта в Україні/ Ред. О.А. Кривенко; Упоряд. Є.К. Пашутинський. К.: Атіка; КНТ, 2004. 492 с.
27. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003–2004 рр.) / М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук та ін.; Ред. В.Г. Кремень. К.; Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2004. 147 с.
28. Педагогіка вищої школи : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf

29. Про затвердження Положення про освітньо–кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту): Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січ. 1998 р. № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/65-98-%D0%BF#Text>

30. Психологія професійної діяльності: підруч. / за ред. С.К. Шандрука. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 256 с.

31. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності / укладачі: підкомісія 303 «Академічна доброчесність» / 2016. 24 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/akdo/nodo/n3.pdf>

32. Сисоєв О. Професійна підготовка фахівців економічної галузі в контексті глобального сталого розвитку. DOI: <https://doi.org/10.28925/2226-3012.2020.9.5>

33. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л. Л. Болонський процес: цикли, ступені, кредити: Монографія / Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, Є. І. СОКОЛ, Б. В. КЛИМЕНКО. Х.: НТУ “ХПІ”, 2004. 144 с.

34. Яковенко О.І. Формування професійної компетентності майбутніх економістів у процесі практичної підготовки (дис. канд. пед. наук). 2015. НУБІП України. Київ, Україна. URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/01/Yakovenko_22.12.2015_diser.pdf

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Інформаційно–аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном URL: <http://vnz.org.ua>

2. Нормативно-правова база з питань вищої освіти URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/apostil/normativno-pravova-baza>

3. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/viznannya-inozemnih-dokumentiv/normativno-pravova-baza>

4. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>

14. Зміни і доповнення

(до методичного забезпечення та рекомендованої літератури)

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляду кафедрою